wyborcza.pl
KATOWICE
Środa 27.04.2022 Dzisiejsza gazeta (e-wydanie)

Teatr Śląski

Historia bardzo wyjątkowa. Aktorzy Teatru Śląskiego opowiadają o pracy nad spektaklem Agaty Dudy-Gracz

Marta Odziomek 22 kwietnia 2022 | 09:15

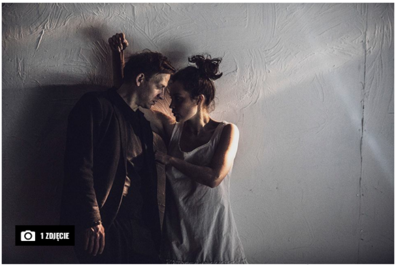

'Odys i świnie, czyli opowieść mitomana' w reżyserii Agaty Dudy-Gracz w Teatrze Śląskim w Katowicach (Fot. Jeremi Astaszow / ASTASHOW STUDIO)

Na tydzień przed premierą spektaklu "Odys i świnie, czyli opowieść mitomana" w reżyserii Agaty Dudy-Gracz aktorzy Teatru Śląskiego: Anna Lemieszek, Bartłomiej Błaszczyński i Michał Rolnicki opowiadają o pracy nad tą wymagającą produkcją.

Wyborcza.pl Twoja prenumerata jest *aktywna* do 2022-05-09 (13 dni) edkubika
Schowek 0
Przedłuż dostęp
Moje konto
Wyloguj

Michał Rolnicki (Telemach): – Mitoman.

Anna Lemieszek (Kasandra): – Ofiara.

Bartłomiej Błaszczyński (Odys): – Żal.

Żal, bo...?
B.B.: – Bo Odys jest niedojrzałym facetem, który bardzo długo unika

NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

KATOWICE
Tajemnica czujników w kopalni Pniówek. Podawały skrajnie odmienne stężenia metanu

MATERIAŁ PROMOCYJNY PARTNERA
WGN Sosnowiec z tytułem Lider Nieruchomości Otodom 2021. Wybrano najlepszą agencję nieruchomości w województwie śląskim

WROCŁAW
Intrygujące labirynty twierdz i korytarze starych kopalni. Zostań zdobywcą Szlaku Tajemniczych Podziemi

KATOWICE
Największy na Śląsku punkt pomocy dla Ukraińców zamknięty. "Ludzie zaraz będą głodować, a my mamy tylko mydło"

KATOWICE
Katowice zmienią ślad drogi za 86 mln zł. Trasa na południe z mniejszą wycinką drzew [MAPA]

KATOWICE
Starszy pan zasłabł w mieszaniu i upadł na podłogę. Leżał przez kilka dni, nie mógł wezwać pomocy

odpowiedzialności. Jest starożytnym Piotrusiem Panem, który nie chce wziąć na barki swojego życia, wręcz szuka ucieczki poza domem. Wracał do domu 10 lat, zatrzymując się np. na rok u kochanki… Mój bohater zostawia po sobie żal i pustkę, którą dotkliwie odczuwają jego rodzina i przyjaciele.

Jeśli Kasandra jest ofiarą, to za jakie wybory czy wartości cierpi?
A.L.: – Kasandra reprezentuje ofiary wojny, uosabia wszystko to, co historia za sobą niesie, co zostaje zniszczone albo przetworzone, co zostaje zabite. Jak mówi Agata Duda-Gracz, ta postać jest w naszym spektaklu sponiewieranym symbolem zwycięstwa, które często niesie za sobą ofiary. Co jednak ciekawe, może stać się również katem. Kasandra jest odbiciem wyobraźni bohaterów, ich zbrodni z przeszłości. To ich wyrzut sumienia, który nagle pojawia się przed ich oczami niczym duch, którego nie możemy się pozbyć. Dla siebie samej Kasandra jest młodą dziewczyną, która została brutalnie stłamszona i nawet nie zdążyła stać się kobietą.

'Odys i świnie, czyli opowieść mitomana' w reżyserii Agaty Dudy-Gracz w Teatrze Śląskim w Katowicach Fot. Jeremi Astaszow / ASTASHOW STUDIO

Czy trudna relacja Telemacha z Odysem sprawia, że staje się on mitomanem? I do czego odnosi się słowo „świnie"?
A.L.: – Użyję słów Kasandry z naszego spektaklu: „Historia już taka jest, że wszystko udźwignie. Można ją zmieniać, ubarwiać, aż zacznie się mienić kolorami – jak tęcza". Podobnie jest z obrazem rodziny w głowie Telemacha. Ten obraz jest przecież przefiltrowany przez tęsknotę za ojcem, refleksję nad jego życiem i może nawet przez narastającą od lat złość syna. Być może Telemach, żeby spróbować zrozumieć ojca i tym samym pojąć, kim jest dla niego, musi stać się mitomanem. Musi nauczyć się opowiadania poprzez symbole.

Świnie mają pojemne znaczenie w naszej kulturze. To chociażby ci, którzy w jakiś sposób źle się prowadzą – społecznie lub moralnie. A jednak, jak często Agata nam przypominała, świnia to także ofiara.

B.B.: - Relacje rodzinne są niewątpliwie pretekstem do opowiedzenia historii tej trudnej relacji, którą Telemach – nie znający szczegółów podróży ojca, a jedynie na bieżąco wymyślający i tworzący mity – obsadza twarzami, które zna. Zarówno ludzkimi, jak i świńskimi. Chociaż może one są tym samym? Zastanawiam się, czy największą świnią nie był Odyseusz, który porzucił przecież swoją rodzinę.

M.R.: – Tej relacji po prostu nie ma, tak jak nie było ojca w życiu Telemacha. I w zasadzie od rozpoczęcia spektaklu Odys, ten obcy dla mojego bohatera człowiek, jest już „po tamtej stronie". Postać, którą gram, próbuje go zrozumieć, a właściwie nawet poznać, ale być może jest już na to za późno. Obaj spotkali się po latach, ale nie mogą już ze sobą porozmawiać… Jako Telemach próbuję wskrzeszać marzenia o tym, jak by to mogło być, gdyby Odys wrócił do domu wcześniej. Jak ten powrót mógłby wyglądać? Telemach chce znów poczuć się dzieckiem, które ma siedem lat! Pod wpływem emocji spowodowanych tą sytuacją postanawia wyobrazić sobie całą tę podróż, którą Odys odbywał przez niemal całe życie swojego syna. Cały nasz spektakl jest więc podróżą, która się odbywa w głowie Telemacha, dzięki której chce on zrozumieć wybory Odysa.

B.B.: – Z jednej strony Odys, którego gram, jest niejako wytworem wyobraźni – patchworkiem wspomnień, zdjęć, przeżyć, które szczątkowo zapamiętał Telemach. Z drugiej zaś jest przecież postacią autonomiczną, która ma prawo do własnych przeżyć. Choć cała przygoda odbywa się w głowie syna, ojciec czasami wymyka mu się spod kontroli i żyje własnym życiem. Walczy o siebie. Ich relacja jest o tyle skomplikowana i niekompletna, że Odys się w niej gubi. Czasem traktuje Telemacha jak małego chłopca, którego zostawił w domu, a czasem jak kolegę, w obecności którego może nauczyć się czegoś nowego. Te dwie postawy się przenikają, podobnie jak światy, po których obaj podróżują. Odys nie chce być w niektórych miejscach, nie chce wracać do wspomnień z nimi związanych. Jest jednak zmuszony, by je oglądać.

'Odys i świnie, czyli opowieść mitomana' w reżyserii Agaty Dudy-Gracz w Teatrze Śląskim w Katowicach

'Odys i świnie, czyli opowieść mitomana' w reżyserii Agaty Dudy-Gracz w Teatrze Śląskim w Katowicach Fot. Jeremi Astaszow / ASTASHOW STUDIO

O czym dla was jest ten spektakl?

B.B.: – Myślę, że nawet jeśli jest to historia jakich wiele, to jest bardzo wyjątkowa i konkretna. I odwrotnie – w życiu każdej rodziny są takie aspekty i wydarzenia, które mają uniwersalny charakter. Emocje, które się w nas rodzą, które są wywołane naszym stosunkiem do tej opowieści, są więc przede wszystkim bardzo osobiste. Im więcej zdarzeń przełożymy przez własną wyobraźnię, tym lepiej dla spektaklu, gdyż w tym kontekście jest to historia każdego i każdej z nas… Osobiście patrzę na ten spektakl z perspektywy zakończenia, odchodzenia i rozliczania się… Traktuję to przedstawienie jak film ze swojego życia. Film, który każdy z nas zobaczy tuż przed śmiercią.

REKLAMA

A.L.: – Jest to spektakl bardzo intymny, otwierający przed widzem tajemnice relacji, namiętności, wzlotów i upadków jednej konkretnej rodziny, ale w taki sposób, byśmy się mogli w niej przejrzeć. Dla mnie jest to więc przede wszystkim opowieść o człowieku – ze wszystkimi etapami jego życia, również śmiercią i próbą pogodzenia się z nią. Są też tam jednak kwestie, które mocno rezonują ze współczesnymi problemami społecznymi. Mimo że naszym punktem wyjścia była przeszłość, wiele z tych obrazów w dzisiejszej rzeczywistości się powtarza. Nie możemy przecież zapominać, że historia jednostki zawsze rozgrywa się na tle historii powszechnej. Ta z kolei niesie za sobą wszystkie ważne przewroty polityczne – także wojny. Być może stąd się biorą te „emocje", o których wspominasz. Nasz spektakl poprzez historię Odysa, Telemacha i ich rodziny dotyka wielu ważnych, a czasem i uniwersalnych tematów. Dlatego bardzo cieszę, się ze jestem częścią tego pojemnego spektaklu.

Jak wygląda praca z Agatą Dudą-Gracz?
M.R.: - Pracuję na różnych scenach od 16 lat i w pewnym momencie poczułem, że mało co mnie zaskakuje. Podczas prób z Agatą jestem co chwilę zaskakiwany! Na przykład autorską metodą pracy, którą stworzyła. Chyba jednak najbardziej fascynujące było dla mnie to, że zaufała naszej intuicji i instynktowi. Właśnie dzięki temu zaufaniu udało mi się skonstruować kilka naprawdę ważnych cech mojego bohatera. Mam też poczucie, że robimy coś naprawdę ważnego. Od pierwszej próby.

B.B.: - To wyjątkowy system współpracy, bardzo intensywny. Agata ma wszystko bardzo dobrze przemyślane i zaplanowane, ale nie jest zamknięta na improwizacje i propozycje aktorów w ramach świata, który stworzyła. Bardzo kocha to, co robi i potrafi nas tą miłością zarazić.

A.L.: - Współpraca z Agatą jest inna niż z reżyserami, z którymi miałam okazję do tej pory pracować. Jest bardzo pogłębiona i skupiona na aktorze – na tym, co on może dać temu spektaklowi ze swojej wyobraźni. Na pierwszej próbie wręczała nam też listy, w których opisywała genezę postaci, w które się wcielamy. Te listy napisane są w pierwszej osobie, więc ma się wrażenie, jakby te postaci same do nas przemawiały.

'Odys i świnie, czyli opowieść mitomana' w reżyserii Agaty Dudy-Gracz w Teatrze Śląskim w Katowicach

'Odys i świnie, czyli opowieść mitomana' w reżyserii Agaty Dudy-Gracz w Teatrze Śląskim w Katowicach fot. Jeremi Astaszow / ASTASHOW STUDIO

Agata Duda-Gracz realizuje wizualnie niesamowite spektakle. Czy i tym razem tak będzie? I czy rozbudowana scenografia przeszkadza czy pomaga aktorowi?

B.B.: - Praca aktorska to też praca rzemieślnicza – trzeba na przykład opanować mechanizm noszenia walizki w ten sposób, by się z nią zrosnąć. Mówię o walizce, bo to mój podstawowy rekwizyt jako Odysa. Na początku prób cieszyłem się, że ją mam. Potem stała się moją kulą u nogi, miałem jej dosyć, bo musiałem wszędzie ją ze sobą targać. Na końcu procesu prób okazuje się jednak przedłużeniem mojej ręki, nie wyobrażam sobie bez niej swojej postaci. Podobnie jest ze scenografią – to elementem świata, z którym my tworzymy jedną całość.

A.L.: - Dodam też, że bardzo dużą rolę odgrywają światła Katarzyny Łuszczyk. Razem ze scenografią autorstwa Agaty tworzą coś, co przestaje być czystym teatrem, a staje się żywymi obrazami.

M.R.: - Ja uwielbiam w teatrze rozmach i brak granic, to zawsze mnie uskrzydla. Taka „plastyka" staje się moim partnerem, przez co gra z nią staje się fascynująca. Mogę śmiało powiedzieć, że Agata Duda-Gracz maluje na scenie, za pomocą najróżniejszych barw, również tych ludzkich, najpiękniejsze obrazy.

Premiera spektaklu "Odys i świnie, czyli opowieść mitomana" odbędzie się 29 kwietnia. Pokaz przedpremierowy - 28 kwietnia. Kolejne występy: 30 kwietnia oraz 1 i 3 maja.

***

Chcesz wiedzieć, czym żyją Katowice? Zapisz się na nasz poranny newsletter lokalny, a nic Cię nie ominie!

Zaproś znajomych do dyskusji

Odblokuj dostęp do tekstu swoim znajomym

Wpisz adres wybranej osoby, a my wyślemy jej bezpłatny dostęp do tego artykułu

Wpisz adres e-mail

Podziel się dostępem ⟶

Nie przechowujemy adresu e-mail, ani nie używamy go do celów marketingowych

0

Katowice spektakl teatr premiera Teatr Śląski Agata Duda-Gracz

INNE

Mysłowicki festiwal muzyczny AlterFest ogłasza połowę składu

Nieobecny Odys na scenie Teatru Śląskiego. W piątek premiera spektaklu w reżyserii Agaty Dudy-Gracz

Uchodźcy
Біженці

Uchodźcy z Ukrainy w obiektywie. Wystawa fotografii w Libero Katowice

Najpierw Bieniasz, potem Beksiński. Tichauer Art Gallery w Tychach zaprasza do zapoznania się z ich twórczością

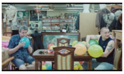

Czas zacząć wymyślać świat na nowo. W maju śląska odsłona festiwalu Millennium Docs Against Gravity

Zespoły ze Śląska wśród laureatów Fryderyków 2022 w kategoriach muzyki poważnej

turystyka

Intrygujące labirynty twierdz i korytarze starych kopalni. Zostań zdobywcą Szlaku Tajemniczych Podziemi

KOMENTARZE 0

Możesz komentować, bo jesteś naszym prenumeratorem. Dołącz do dyskusji!

G+ Edyta Kubikowska

Zasady Komentowania w Serwisach Grupy Wyborcza.pl

Skomentuj

REKLAMA

TEMATY WAŻNE DLA KATOWIC

wyborcza.pl

Wyborcza.pl
- Kraj
- Świat
- News from Poland
- Opinie
- Nauka
- Klimat i środowisko
- Kultura
- Sport
- Witamy w Polsce
- Wyborcza Classic

Wyborcza.biz
- Aktualności
- Zakupy i finanse
- Giełda
- Kursy walut
- ZUS i emerytury
- Cyberbezpieczeństwo
- Polski Ład
- Praca
- Motoryzacja i podróże
- Technologie
- Nieruchomości

Serwisy lokalne
- Białystok
- Bielsko-Biała
- Brodnica
- Bydgoszcz
- Chełmno
- Częstochowa
- Elbląg
- Gliwice
- Gorzów Wlkp.
- Kalisz
- Katowice
- Kielce

Wysokieobcasy.pl
- Najnowsze
- Głosy Kobiet
- Psychologia
- Wasze listy
- Portrety Kobiet
- Nowy Numer
- Wysokie Obcasy Extra
- Zdrowie
- Uroda
- Jedzenie
- Wysokie Obcasy Praca

Magazyny
- Duży Format
- Magazyn Wyborczej
- Ale Historia
- Tylko zdrowie
- Telewizyjna
- Książki

BIQdata.pl

Archiwum

Komunikaty.pl

Odeszli.pl

Serwisy partnerskie
- Gazeta.pl
- TOK.fm
- Sport.pl
- Publio.pl
- Kulturalnysklep.pl

Napisz do redakcji

Więcej

Kup prenumeratę

Pobierz w App Store

Pobierz w Google Play

Newsletter

Copyright © Agora SA

Prywatność Licencje/Kontent Reklama w Internecie Reklama w papierze Kontakt Zgłoś błąd Regulamin Pomoc Pracuj z nami Wszystkie artykuły Zgody